

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Kotkapesa Puhkekeskus OÜ
info@kotkapesa.ee
Kotkapesa/2
Jeedasküla
Võru maakond
Registrikood: 12963347

13.06.2025 nr 11.3-1/25/2819

VAIDEOTSUS

Tuginedes perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi ÜSS2021_2027) § 32 lõigetele 3 ja 4, regionaalministri 29.09.2023 määruse nr 64 „Kagu-Eesti ettevõtluse arengutoetuse andmise tingimused ning kord” § 25 ning haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 73 ja 85 punktile 4, **Riigi Tugiteenuste Keskus** (edaspidi RTK)

otsustab:

jätta Kotkapesa Puhkekeskus OÜ vaie rahuldamata ja Riigi Tugiteenuste Keskuse 19.05.2025 otsus taotluse rahuldamata jätmise kohta nr 11.3-1/25/2370 kehtetuks tunnistamata.

Vaideotsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku § 47 lõike 2 kohaselt 30 päeva jooksul vaideotsuse teatavaks tegemisest.

1. Vaide läbivaatamise alus ning vaide esitaja taotlus

1.1. ÜSS2021_2027 § 32 lg 3 ja 4, HMS § 73 ning meetme määruse § 25 alusel vaatas RTK läbi Kotkapesa Puhkekeskus OÜ (edaspidi ka *vaide esitaja*) 23.05.2025 esitatud vaide RTK 19.05.2025 otsusele nr 11.3-1/25/2370 taotluse rahuldamata jätmise kohta (edaspidi *vaidlustatud otsus* või *otsus*) projekti nr 2021-2027.1.03.25-1159 „Kotkapesa Puhkekeskus OÜ arenguks targad energeetikaalased lahendused“ (edaspidi *projekt*) rahastamiseks.

1.2. Vaide esitaja taotleb vaidlustatud otsuses valikukriteeriumi nr 4 hindamistulemuse kontrollimist ehk haldusakti kehtetuks tunnistamist.

2. Asjaolud

2.1. Vaide esitaja esitas rakendusüksusele ettepaneku taotluse projekti rahastamiseks. Toetuse taotluse abikõlblik maksumus on 33 400,00 eurot, sh toetus summas 20 040,00 eurot.

2.2. RTK kontrollis vaide esitajat ning taotluse vastavust meetme määruse § 9 ja § 10 sätestatud nõuetele ning tunnistas meetme määruse § 13 alusel taotleja ja projekti nõuetele vastavaks.

Hindajad hindasid valikukriteeriumit 4 - projekti kooskõla Eesti pikaajalise arengustrateegia aluspõhimõtete ja sihtidega (osakaal koondhindest 10%): keskmine hinne kokku oli 1,00.

2.3. Arvestades valikukriteeriumide osakaale, sai projekt koondhindeks 2,40. Meetme määruse § 16 lg 1 kohaselt kuulusid rahuldamisele sellised nõuetele vastavaks tunnistatud taotlused, mis on meetme määruse § 15 lg-s 2 loetletud valikukriteeriumide alusel saanud koondhindeks vähemalt 2,75 ja mida on hinnatud igas kriteeriumis vähemalt hindega 2.

2.4. Eeltoodust tulenevalt ning meetme määruse § 17 lg 1 ning Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi ühendmäärus) § 8 lõike 2 punkti 4 alusel tegi RTK otsuse taotluse rahuldamata jätmise kohta, kuna taotlus ei kuulu projektide valikukriteeriumide ja -metoodika kohaldamise tulemusel rahuldamisele.

3. Vaide põhjendused

3.1. Vaide esitaja leiab, et projektitaotlust on hinnatud ebaõigesti. Vaide esitaja on valinud valikukriteeriumi 4 näitajaks ettevõtte panustamise tegevuste elluviimisel soolise võrdõiguslikkuse edendamise. Lähtuvalt sellest järgib Kotkapesa Puhkekeskus OÜ soolise võrdõiguslikkuse põhimõtteid – töötajate värbamisel ning töötasustamisel ei tehta vahet soo alusel. Projekti tegevuste mõju töötajale oli taotluses samuti selgelt kirjeldatud: töökoht säilib, töökoormus optimeerub ja töötasu kasvab. Need on reaalsed ja mõõdetavad aspektid, millel on mõju töötaja heaolule. Hindamisaruandes on viidatud, et taotleja ei ole välja toonud ressursitõhususe mõju, kuigi see kuulub hindamisel samasse kriteeriumisse. Samas on hindamistulemustest välja toodud, et kuigi projekti üks tegevustest on ressursitõhususe suurendamine, ei ole selle mõju analüüsitud. Vaide esitaja seisukohalt ei ole nimetatud hinnang asjakohane, kuna projekti hindamisel valiti näitajaks „sooline võrdõiguslikkus“, mitte ressursitõhusus. Seega ei olnud vaide esitajal kohustus esitada paralleelselt ka ressursitõhususe analüüsi, vaid keskenduti hindamiskriteeriumile vastavalt valitud näitajale.

4. RTK seisukohad

4.1. Vastavalt ÜSS2021_2027 § 31 lõikele 1 ning kooskõlas HMS §-ga 83 kontrollitakse valet läbi vaadates haldusakti andmise õiguspärasust ja otstarbekust. HMS § 54 kohaselt on haldusakt õiguspärane, kui ta on antud pädeva haldusorgani poolt andmise hetkel kehtiva õiguse alusel ja sellega kooskõlas, proportsionaalne, kaalutlusvigadeta ning vastab vorminõuetele. RTK (edaspidi ka vaide lahendaja) selgitab, et projektitaotluse hindamistulemuse õiguspärasuse kontroll vaidemenetluses on piiratud hõlmates üksnes kontrolli, kas haldusakti andmine on kooskõlas õigusnormide ja õiguse üldpõhimõtetega, vastab õiguslikule alusele ning kas hindamises esineb ilmselge diskretsiooniviga. Otsuse õiguspärasuse kontrollis ei vii vaide lahendaja läbi projekti uut hindamist.

4.2. Taotluse mitterahuldamise otsuse lisaks on väljavõtte vaide esitaja projekti hindamisest, kus on kajastatud iga valikukriteeriumi lõikes hinded ning hinnete põhjendused. Vaide lahendaja peab oluliseks märkida, et projekti hindab meetme määruse § 14 lg 1 alusel kaks hindajat. Hindajateks on Võrumaa Arenduskeskuse, Valgamaa Arenguagentuuri ja Põlvamaa Arenduskeskuse esindajad. Hindajate taoline valik on tehtud vajadusest tunda piirkondlikke olusid ning hindajatel on sellekohased ekspertteadmised. Hindajad on RTK-st sõltumatud ning tuginevad oma tegevuses meetme määrusele ja hindamisjuhendile. RTK-l ei ole alust hindajate kui valdkonna ekspertide tööd ning projektile antud hindeid kahtluse alla seada. RTK ei ole pädev hindama hindajate poolt antud seisukohti sisuliselt.

4.3. Kuigi vaide lahendaja ei saa vaide lahendamisel hinnata hindajate poolt taotlusele antud koondhinne sisulist põhjendatust, saab ta siiski kontrollida lähtudes HMS §-st 54, kas hindajad on taotlusele hindepunktide andmisel lähtunud taotlusest, koondhinnangust ja hindamismetoodikast ning kas maksimum hindepunktist madalama hindepunkti andmisel on hindajad oma hinnangut

põhjendanud, sh kas põhjendus on proportsionaalne ja kaalutlusvigadeta. Vaide lahendaja võib saata taotluse hindajatele uuesti hindamiseks vaid juhul, kui hindajad ei ole lähtunud taotluse hindamisel hindamismetoodikast või taotluses esitatud andmetest või on jätnud ühes või mitmes valikukriteeriumis maksimum hindepunktidest madalamate hindepunktide andmise põhjendamata või ei ole antud põhjendus proportsionaalne või sisaldab kaalutlusvigu.

4.4. Vaidest nähtuvalt vaidlustab vaide esitaja valikukriteeriumi 4 hinnangut. Vaide esitaja seisukohalt on projekti hindamisel valitud näitajaks „sooline võrdõiguslikkus“. Hindamisaruandes on välja toodud, et kuigi projekti üks tegevustest on ressursitõhususe suurendamine, ei ole selle mõju analüüsitud. Vaide esitaja seisukohalt ei pidanud ta esitama ressursitõhususe analüüsi, kuna tema poolt valitud näitaja oli soolise võrdõiguslikkuse kohta.

4.5. Meetme määruse § 15 lg 2 p 4 kohaselt hinnatakse valikukriteeriumi 4 all projekti kooskõla Eesti pikaajalise arengustrateegia aluspõhimõtete ja sihtidega. Meetme määruse § 15 lg 1 alusel kehtestatud valikumetoodika kohaselt hinnatakse kriteeriumis 4, kas projekti tulemusena suureneb ettevõtte ressursitootlikkus ning kas ettevõtte panustab tegevuste elluviimisel soolise võrdõiguslikkuse edendamisse ja/või ligipäasetavuse tagamisse.

4.6. Meetme määruse seletuskiri täpsustab, et meetme põhieesmärk on suurendada ettevõtete tootlikkust, mistõttu kasutatakse meetme tulemuslikkuse hindamisel Euroopa Regionaalarengu Fondi põhist tulemusnäitajat „väikese ja keskmise suurusega ettevõtjad, kellel on suurem lisandväärtus töötaja kohta“. Meetme raames toetatakse toote- ja teenusearendust, investeringuid tootlikkuse tõstmiseks ja arengu kitsaskohtade kõrvaldamiseks ning turundus- ja müügiarendustegevusi. Lisaks uute lõpptoodete ja -teenuste kujundamisele on oluline, et ka toodete tootmisprotsessid ja teenuste pakkumise protsessid oleksid tõhusad ja seeläbi keskkonnasäästlikumad. Nõustamise ning teavitamise kaudu soovitakse suurendada toetust saavate naiseetvõtjate osakaalu. Toetatavate tegevuste elluviimist sellisel viisil, mis ühtlasi suurendab ettevõtte ressursitõhusust ja toetab soolise võrdõiguslikkuse edendamist ettevõttes, premeeritakse taotluste hindamisel.

4.7. Ressursitootlikkuse suurendamist ei käsitata meetme raames eraldi toetatava tegevusena, vaid ühe võimalusena suurendada ettevõtte lisandväärtust. Näiteks võib ettevõtte olemasoleva toorme tõhusama kasutamise (nt tootmisjääkide kasutuselevõtu) tulemusena lansseerida uue toote või suurendada tootmismahtu. Ressursitootlikkuse suurendamisele suunatud projekti raames tehtavaid tegevusi kirjeldab taotleja taotlusvormis ning projekti panust ressursitootlikkuse kasvu hinnatakse taotluse hindamisel.

4.8. Vaidlustatud otsusele lisatud hindajate hinnangu kohaselt sai taotlus kriteeriumis 4 hindeks 1,00. Hindajad on välja toonud: *Taotleja on kirjeldanud projekti elluviimisel soolise võrdõiguslikkuse põhimõtete järgimist. Samas ei ole kavandatud töötajate lisandumist ja esitatud kirjeldus on hüpoteetiline. Projekti tegevustel on kaudne mõju ettevõtte töötajale, töökoht säilib ja töötasu suureneb. Projekti tegevuste ellu viimisel vähenevad ettevõttes energiakulud ehk planeeritav investering avaldab otsest mõju ressursitõhusamale tootmisele, ei ole taotleja seda välja toonud. Järeldus: Projekti tegevuste mõju ettevõtte töötajatele on kaudne, on projekti tegevuste mõju soolisele võrdõiguslikkusele ettevõttes analüüsitud. Kuigi projekti üks tegevustest on ressursitõhususe suurendamine, ei ole selle mõju analüüsitud.*

4.9. Vaide esitaja on valinud näitajaks „sooline võrdõiguslikkus“, kuid arvestades, et projekti eesmärgiks on majandusnäitajate parandamine, energiakulude vähendamine, energiasõltumatuse ja rohetootmise suurendamine ning tootmismahdade suurendamine ja tootmise kuluefektiivsuse parandamine. Eesmärgi täitmiseks rajatakse Kotkapesa Puhkekeskuse tootmistevõime tarbeks päikeseelektrisüsteem koos akusalvestiga. Seega on projekti eesmärgiks ettevõtte energiakulude vähendamine, mis ei oma otsest seost näitajaga „sooline võrdõiguslikkus“. Vaide esitaja oleks pidanud tulenevalt projekti tegevuste iseloomust valima nimetatud kriteeriumis „ressursitootlikkus“ ning kirjeldama projekti panust ressursitootlikkusesse.

4.12. Kuna vaide esitaja ei ole kirjeldanud, et projekt panustab ressursitootlikkusse, siis selle alakriteeriumi hindeks on hindajad markeerinud 0. Vaide lahendaja juhib tähelepanu, et Meetme määruse § 15 lg 1 tulenevalt hinnatakse kõigi projektide puhul valikukriteeriumis 4., kas projekti tulemusena suureneb ettevõtte ressursitootlikkus ning kas ettevõtte panustab tegevuste elluviimisel soolise võrdõiguslikkuse edendamisse ja/või ligipääsetavuse tagamisse. Seega eeldatakse mõlema, nii ressursitootlikkuse kui soolise võrdõiguslikkuse aspekti panustamist. Vaide esitaja on aga oma taotluses jätnud käsitlemata ja analüüsimata ressursitõhususe aspekti ja seosed. Kuna vaide esitaja on kirjeldanud tegevusi soolise võrdõiguslikkuse kohta, siis on alakriteeriumit hinnatud hindegas 2, kuigi arvestades projekti tegevust ei ole see asjakohane. Seega tuli kriteeriumi koondhindeks kokku 1.

4.13. Eelnevast tulenevalt on vaide lahendaja seisukohal, et hindajad on taotluse hindamisel lähtunud taotluses esitatud andmetest ja hindamisjuhendist. Maksimum hindepunktidest madalama hindepunkti andmisel on hindajad oma hinnangut põhjendanud ning toodud põhjendused on vaide lahendaja hinnangul proportsionaalsed ning kaalutusvigadeta. Otsusele lisatud väljavõttes on hindajad toonud välja põhjendused koos lühiselgitustega, miks vastavas valikukriteeriumis selline hinne anti.

4.14. Vaide esitaja ei ole tõendanud, et tema taotluse hindamisel on rikutud meetme määruces ja hindamisjuhendis sätestatud menetluskorda ja kaalutusreegleid. Vaide lahendaja rõhutab tuginedes 24.10.2008 Tartu Ringkonnakohtu lahendile nr 3-08-310, et isegi kui otsuses toodud motivatsioon ei ole täiuslik, on otsuse puhul täidetud haldusakti põhinõue, et haldusakti põhjendustest tuleb märkida haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus ning haldusakt peab olema selge ja arusaadav. Vaidlusaluses otsuses kajastub õiguslik alus (viide õigusaktidele) ning viide koondhinnangule, mis sisaldab haldusakti faktilistalust. Seega on võimalik kontrollida, miks ja millisel õiguslikul ja faktilisel alusel on haldusakt antud.

4.15. Seega ei anna vaides esitatud taotleja vastuväide alust asuda seisukohale, et hindajate hinnangud vajaksid ümbervaatamist. Seetõttu ei ole põhjendatud ka vaide esitaja nõue kontrollida, kas 4 hindamiskriteeriumi hindamisel on ekslikult märgitud sõna „ressursitõhusus“.

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmo Merila
peadirektori asetäitja

Koostaja: Marliis Elling
515 8828
marliis.elling@rtk.ee